[2021] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 671

ਅਜੈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5738 – 5739)

23 ਸਤੰਬਰ, 2021

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ - ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ 30.04.1976 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ @2.38 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 4.628 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਯੂ. 4 16.09.1976 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾ ਕੇ 6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕੀਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ - ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ - ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ - ਆਯੋਜਿਤ: ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ. ਐਕਟ ਦਾ 4 ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਯੂ. ਐਕਟ ਦਾ 4 ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਕਾਰਨ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਮੰਗੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ @ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰਸਾਲ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਗਮਲ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1976-1977 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ 1. ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ-ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.06.1976 ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 1992 ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 1976 ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 25.02.1978 'ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 20.09.1993' ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 1987 ਦਾ 52; 1987 ਦਾ 162 ਅਤੇ 1987 ਦਾ 17। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. 1987 ਦਾ 21; 1987 ਦਾ 52; 1987 ਦਾ 162 ਅਤੇ 1987 ਦਾ 17 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1987 ਦੀ 21; 1987 ਦੀ 52; ਸਾਲ 1987 ਦੀ 162 ਅਤੇ ਸਾਲ 1987 ਦੀ 17 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੌਰ ਉੱਤੇ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ.297-ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 1977 ਅਤੇ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 13] [681-ਬੀ-ਐੱਫ; 682-ਡੀ]

3. ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ,

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਾਲ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। [ਪੈਰਾ 13.1] [682-ਐੱਫ-ਜੀ]

4. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ' ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਗਮਲ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ ਨੇ 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਮਿਤੀ 16.09.1976 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 11.03.2015 ਮਿਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਮਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 2015 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.174702 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ @ ਰੁਪਏ28.12 ਪੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਏ. ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2021 ਦੇ ਨੰਬਰ 116578 ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 30.09.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13.2][682-ਜੀ-ਐਚ; 683-ਏ-ਬੀ; 683-ਡੀ]

5. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਯਾਨੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲ 1976-1977 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1976-1977 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13.3][683-ਈ-ਐਫ]

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ *ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਰ ਸਾਲ 10% ਘਾਟਾ ਕੱਟਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਤੇ 07 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14][683-ਐਚ; 684- ਏ-ਸੀ]

ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2004 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦਾ ਫੈਸਲਾ; *ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.* (1997 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 564 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ); *ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2015) 7 ਐਸਸੀਸੀ 21 : [2015] 7 ਐਸਸੀਆਰ 512 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਗਮਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 30.09.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ) - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2015] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 512	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 8.3

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5738-5739

ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.11.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.487 ਵਿੱਚ 2016 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.167571 ਅਤੇ 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.487 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 15.12.2016 ਦਾ ਆਦੇਸ਼।

ਨਾਲ

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.5740।

ਡਾ. ਹਰਸ਼ਵੀਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੇ.ਐਸ.ਰਾਣਾ, ਓ.ਐਨ. ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੰਕਜ ਦੂਬੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਘੁਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁ. ਸ਼ਿਪਰਾ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ. ਮੀਨਾ ਹਸਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਅਸ਼ੀਵਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਨੁਰਾਗ ਤਿਵਾੜੀ, ਕੁ. ਵੈਧਰੁਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰਚਿਤ ਮਿੱਤਲ, ਮਨੋਹਰ ਨਾਗਰ, ਸੁਧੀਰ ਨਾਗਰ, ਐਡਵ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐੱਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. 15.12.2016 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1983 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 195 ਅਤੇ 1984 ਦੇ 487 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 4.628 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5738-5739 ਵਜੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 02.11.2016 ਦੇ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 487 ਵਿੱਚ 2016 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਰੂਲ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2. 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1983 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 203 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹਵਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 6/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5738-5739

3. 30.04.1976 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 589 ਵਿੱਘੇ, 6 ਬਿਸਵਾ ਅਤੇ 14 ਬਿਸਵਾਂਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਯੂ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਨਿਊ ਓਖਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਨੋਇਡਾ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1976। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 01.05.1976 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 31.07.1977 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 28.03.1977 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ 10,200/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿੱਘਾ, ਭਾਵ 2.38 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ 10/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 14,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ (4.628 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼) ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 14,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ (4.628 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼) ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ 1983 ਅਤੇ 487 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 195 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 1984 ਦੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਰਡਰ XLI ਰੂਲ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 02.11.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 4.628 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ - ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740

6. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਬਰੌਲਾ, ਪਰਗਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿੱਚ 154 ਵਿੱਘੇ 9 ਬਿਸਵਾ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵਾਂਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 16.09.1976 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ - ਵਿਦਿਅਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 18,150/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ (6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼) ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1983 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 203 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਹੈ।

7. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਸ਼ਵੀਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ਰਮਾ, 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5738-5739 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਚਿਤ ਮਿੱਤਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

8. ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2004 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1100 ਸਿਰਲੇਖ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1100 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕੀਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. 21 ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। 2004 ਦਾ, ਭਾਵ, ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਸੁਪਰਾ), ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1987 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21 ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਨ। ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 27.01.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03.12.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਸੁਪਰਾ)।

8.1 ਇਹ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਨਗਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬਰੌਲਾ (ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ) ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਕਕਰਾਲਾ ਖਾਸਪੁਰ (ਮੰਗੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ) ਅਤੇ ਜਾਂ (ਸੁਪਰਾ)) ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

8.2 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਨਾਮ. ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. (1997 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 564), ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 07 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 10% ਘਾਟਾ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. 3 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740,2021 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 21, ਨੋਇਡਾ ਦੇ 65 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 64.7% ਦਾ ਵਧਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ/ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 105 ਵਿਕਸਤ ਅਬਾਦੀ ਪਲਾਟ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵ, 1976 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

9. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. 1 ਨੋਇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21; 1987 ਦਾ 52; ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦਾ ਵੀ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. 21 ਨੋਇਡਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1100 ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੰਬਿਤ ਹਨ।

9.2 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

9.3 ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਗਮਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਆਫ 1984 ਮਿਤੀ 11.03.2015 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 27.05.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 30.09.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9.4 ਨੋਇਡਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਲ 1976 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

ਐਸ. ਨੰ.	ਖਾਸ	ਟਿੱਪਣੀਆਂ
1	ਮਦਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ	ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.09.2009 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ।
2	ਭੋਲਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.	ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 04.11.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ।
3	ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.	ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 14.12.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ।
4	ਦਾਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.	ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 03.11.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ।
5	ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.	ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 21.12.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 19.01.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1976-1977 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9.5 ਹੁਣ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮਾ, 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ 07 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਲ 1983 ਦੀ ਸੀ, ਭਾਵ, ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 07 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨੋਇਡਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 1987 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21 ਵਿੱਚ ਨੋਇਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ 17.02.2019 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੋਇਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

12. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ।

12.1 ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.12.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ @ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ –

ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21 ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਦੇ ਨਾਲ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 - ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ @ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼?

13. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ), ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 01.06.1976 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ 1992 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 1976 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ 25.02.1978 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੰਗੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ), ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ 20.09.1993 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1987; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਅਤੇ ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਲ 1976 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 297/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ: -

(i) ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ;

(ii) ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 1987 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰਬਰ 21; 1987 ਦੇ 52; 1987 ਦੇ 162 ਅਤੇ 1987 ਦੇ 17 ਸਬੰਧਤ ਹਨ,

ਉਹ ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1100 ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(iii) ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. 1987 ਦਾ 21; 1987 ਦਾ 52; 1987 ਦਾ 162 ਅਤੇ 1987 ਦਾ 17 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ (ਡੀ) ਨੰ. 1987 ਦਾ 21; 1987 ਦਾ 52; 1987 ਦਾ 162 ਅਤੇ 1987 ਦਾ 17 ਸਾਲ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 2004 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ 1977 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ 297-ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(iv) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1977 ਅਤੇ 1991 ਦੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ;

(v) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਗਲਤੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ;

(vi) ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

13. 1 ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਾਲ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

13. 2 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਗਮਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਦੇ ਫੈਸਲੇ' ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 16.09.1976 ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 297/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਗਮਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1984 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਵਿੱਚ 11.03.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। 2015 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 174702 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਕੇ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ:-

"31. ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ 1976 ਅਤੇ 1977 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜਾਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 28.12 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ @ ਰੁਪਏ 28.12 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼।"

ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਏ. ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2021 ਦੇ ਨੰਬਰ 116578 ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 30.09.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

13.3 ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1976-1977 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲ 1976-1977 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਾਲ 1976-1977 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

14. ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ. ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5740 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਖਜ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਰ ਸਾਲ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਤੇ 07 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 10% ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ - ਦਾਅਵੇਦਾਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੱਦ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 28.12 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

